

سخن سردبیر

طاہر روشندل اربطانی ^{ID}

استاد، گروه مدیریت رسانه و ارتباطات کسب‌وکار، دانشکده مدیریت کسب‌وکار، دانشکده‌گان مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه:

arbatani@ut.ac.ir

کاربست داده پلتفرم‌های رسانه اجتماعی در فرایند سیاست‌گذاری؛ رویکرد سیاست‌گذاری داده‌محور

پلتفرم‌ها بخشی از صنعت گسترده رسانه هستند. با توسعه پلتفرم‌ها در سال‌های اخیر، انقلابی بزرگ در صنایع و بخش‌های مختلف رخ داده است. انقلاب صنعتی تغییرات بزرگی در زمینه‌های صرفه‌ناشی از مقیاس^۱ و تولید انبوه به وجود آورد و همین انقلاب جدید، در ماهیت رفتارهای اقتصادی - اجتماعی صنایع نیز تحول ایجاد کرد و امکان استفاده از کلان داده کاربران را برای آن‌ها فراهم ساخت.

با انقلاب پلتفرمی رخ داده، اکنون نقش سیاست‌گذاران در بخش‌های مختلف تغییر یافته است و یکی از این نقش‌های جدید، تحلیل و استخراج دانش از نظرهای شهروندانی است که در پلتفرم‌ها فعالیت می‌کنند. بهترین و کم‌هزینه‌ترین راه شناخت و درک دیدگاه‌های شهروندان و استفاده از آن در فرایند سیاست‌گذاری، استفاده از داده پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی و تحلیل آن است (فرناندو و همکاران^۲، ۲۰۱۹). سیاست‌گذاران به آگاهی از نظرهای شهروندان، در قالب داده‌های رسانه‌های اجتماعی نیازمندند؛ زیرا کاربران در این پلتفرم‌ها با کمترین دروازه‌بانی نظرهای زمینه‌ای خود را آزادانه منتشر می‌کنند (دکر، برینک و میجر^۳، ۲۰۲۰). این یک فرصت استثنایی برای سیاست‌گذاران است که ارتباط خود را با شهروندان بیشتر و از نیازها و نظرهای آن‌ها مطلع شوند و نظرهای آن‌ها را در سیاست‌گذاری‌ها به کار گیرند. رسانه‌های اجتماعی می‌توانند کانالی میان کاربران و سیاست‌گذاران باشند و به‌عنوان منابعی جدید، برای درگیری‌سازی شهروندان در تدوین و اجرای سیاست‌های مختلف به کار روند (دریس، ملولی و ترابلسی^۴، ۲۰۱۹). این پدیده فرصتی بزرگ برای دولت‌ها ایجاد می‌کند تا نیازها و تمایلات شهروندان را یاد بگیرند و به‌طور مؤثر با آن‌ها ارتباط برقرار کنند. از آنجا که در سال‌های اخیر، دولت‌ها درصدد بهره‌برداری از این فرصت مشارکت کاربران در رسانه‌های اجتماعی بوده‌اند، تحلیل داده‌های رسانه‌های اجتماعی، در کانون توجه محققان قرار گرفته است.

در چند سال گذشته، محققان و متخصصان این حوزه با روش‌ها و تکنیک‌های بین‌رشته‌ای مختلف، به تحلیل این بخش از کلان داده در کشورها پرداخته‌اند؛ اما کاربرد این داده‌ها و تحلیل آن‌ها در زمینه سیاست‌گذاری، موضوع جدیدی

1. Economic of Scale

2. Fernando et al.

3. Dekker, Brink & Meijer

4. Driss, Mellouli & Trabelsi

است که کارهای خوب پژوهشی (سیمونوفسکی، فینک و برنی^۱، ۲۰۲۱) در رابطه با آن، در حال انجام و انتشار است. سیاست‌گذاران در بخش‌های مختلف آموزش (فرناندز و همکاران، ۲۰۱۹)، سلامت (سوزور و همکاران^۲، ۲۰۱۹)، ارتباطات (کوزیکاس و لی^۳، ۲۰۲۰) و... استفاده از داده رسانه‌های اجتماعی را آغاز کرده‌اند. تجزیه و تحلیل این داده‌ها می‌تواند به عاملی برای عملکرد بهتر دولت‌ها، کیفیت بهتر خدمات، ایجاد اشکال جدید و توسعه یافته تعامل با شهروندان و در نتیجه، افزایش رفاه برای آن‌ها تبدیل شود. در واقع چنین کاری، نه تنها به بهبود تصمیم‌گیری و حاکمیت دولت‌ها کمک می‌کند، بلکه دولت‌ها را نیز در ایجاد و ارائه خدمات متحول می‌سازد.

از آنجا که تاکنون پاسخ روشنی برای این سؤال پژوهشی به دست نیامده است که «داده رسانه‌های اجتماعی، چگونه می‌تواند در فرایند سیاست‌گذاری دخیل شود؟»، پاسخ به این سؤال، از جمله موضوعات پژوهشی کاربردی و اصیل است که به فعالیت میان‌رشته‌ای نیاز دارد. در فصلنامه بررسی‌های مدیریت رسانه، از این دست پژوهش‌های میان‌رشته‌ای جذاب استقبال خواهیم کرد و تلاش می‌کنیم تا پژوهش‌های کاربردی و جدید این حوزه‌ها را منتشر کنیم.

استناد: روش‌نندل اربطانی، طاهر (۱۴۰۳). سخن سردبیر: کاربست داده پلتفرم‌های رسانه اجتماعی در فرایند سیاست‌گذاری؛ رویکرد سیاست‌گذاری داده‌محور. *بررسی‌های مدیریت رسانه*، ۳(۳)، ۳۰۹-۳۱۰.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۷/۱۰
© نویسندگان

بررسی‌های مدیریت رسانه، ۱۴۰۳، دوره ۳، شماره ۳، صص. ۳۰۹-۳۱۰
ناشر: دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

References

- Dekker, R., van den Brink, P. & Meijer, A. (2020). Social media adoption in the police: Barriers and strategies. *Government Information Quarterly*, 37(2), 101441.
- Driss, O. B., Mellouli, S. & Trabelsi, Z. (2019). From citizens to government policy-makers: Social media data analysis. *Government Information Quarterly*, 36, 560-570.
- Fernando, S., Díaz López, J. A., Şerban, O., Gómez-Romero, J., Molina-Solana, M. & Guo, Y. (2019). Towards a large-scale twitter observatory for political events. *Future Generation Computer Systems*, 14(2), 1-8.
- Kouzikas, J. & Lee, J. R. (2020). Connecting evidence-based policing and cybercrime. *Policing: An International Journal*, 43(1), 198-211.
- Simonofski, A., Fink, J. & Burnay, C. (2021) Supporting policy-making with social media and e-participation platforms data: A policy analytics framework, *Government Information Quarterly*, 38(3), 101590.
- Suzor, N., Dragiewicz, M., Harris, B., Gillett, R., Burgess, J. & Van Geelen, T. (2019). Human Rights by Design: The Responsibilities of Social Media Platforms to Address Gender-Based Violence Online. *Policy & Internet*, 11(1), 84-103.

1. Simonofski, Fink & Burnay

2. Suzor et al.

3. Kouzikas & Lee